

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ
ОСВІТИ: УДОСКОНАЛЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО
КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ТА НАВЧАЛЬНОЇ
ДОКУМЕНТАЦІЇ**

**Збірник
матеріалів IV-ї Всеукраїнської
науково-методичної конференції**

13-15 квітня 2022 року, м. Одеса

У Збірнику опубліковано матеріали IV-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: удосконалення дистанційного контролю знань та навчальної документації», яка проходила 13-15 квітня 2022 року на базі Одеської національної академії харчових технологій в умовах воєнного стану з причини російсько-української війни.

Для педагогічних та науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, усіх, хто цікавиться питаннями забезпечення якості вищої освіти.

Рекомендовано до друку Оргкомітетом конференції

Редакційна колегія:

Богдан ЄГОРОВ	ректор Одеської національної академії харчових технологій, д.т.н., професор (Голова редакційної колегії)
Федір ТРИШИН	проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к.т.н., доцент (заступник Голови редакційної колегії)
Надія ДЕЦ	директорка Навчального центру організації освітнього процесу, к.т.н., доцентка
Любов ЛАНЖЕНКО	начальниця Навчального відділу НЦООП, к.т.н., доцентка
Оксана КРУЧЕК	начальниця Відділу контролю якості та моніторингу діяльності, к.т.н., доцентка
Юрій КОРНІЄНКО	начальник Відділу організації дистанційної роботи та навчання ЦКТ, к.ф.-м.н., доцент
Валерій МУРАХОВСЬКИЙ	начальник Відділу ліцензування, акредитації та сертифікації НЦООП, к.ф.-м.н., доцент
Людмила РИЖЕНКО	методистка вищої категорії Навчального відділу НЦООП

Оргкомітет IV-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: удосконалення дистанційного контролю знань та навчальної документації» може не поділяти думку учасників. Відповідальність за зміст і достовірність поданого матеріалу несуть учасники.

сягнень у професійній діяльності за останні п'ять років затверджену в установленому в ОНАХТ порядку;

- документи, що підтверджують відповідність претендента кваліфікаційним вимогам;

- стратегію (план) розвитку навчально-наукового інституту, факультету, кафедри (на вакантні посади директора навчально-наукового інституту, декана факультету, завідувача кафедри відповідно).

Документи кандидатів перевіряються щодо їх комплектності Навчальним відділом НЦООП відповідно до умов конкурсу та щодо відповідності ліцензійним вимогам провадження освітньої діяльності - Відділом ліцензування, акредитації та сертифікації НЦООП і подаються на розгляд Конкурсної комісії.

Конкурсна комісія після завершення терміну подання документів для участі у конкурсі розглядає документи кандидатів на відповідність умовам оголошеного конкурсу та надає рекомендації стосовно претендентів на посади на розгляд кафедр, Вчених рад факультетів та інститутів, зборів трудових колективів, Вченої ради академії. Складаються протоколи засідань комісії, виносяться відповідні рішення.

Склад Конкурсної комісії визначається наказом ректора ОНАХТ. До складу Конкурсної комісії входить голова, заступник голови, члени комісії та технічний секретар.

Такий конкурс покликаний зробити відбір НПП, який зможе забезпечити якість освітньої діяльності, відповідний рівень організації освітнього процесу у ЗВО, що відповідає європейським та національним стандартам якості вищої освіти, забезпечить здобуття особами якісної вищої освіти, взаємозв'язок наукових досліджень та освітнього процесу, дотримання принципів та правил академічної доброчесності усіма учасниками процесу.

Окрім того проведення конкурсу мотивує науково-педагогічних працівників до удосконалення якості навчально-методичної, науково-дослідної та організаційно-виховної діяльності, розвитку творчої ініціативи та підвищення результативності професійної діяльності, а також сприяє професійному розвитку НПП, заохочує наукову діяльність, інновації у методах викладання та використання нових технологій, наявність наукових публікацій за тематикою дисциплін у фахових виданнях.

УДК 378.4.091.12

**ЛІЦЕНЗІЙНІ УМОВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ОСВІТНЬОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ, ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ КАДРОВОГО
ПОТЕНЦІАЛУ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ**

І.М. Ліхошерст,

Міністерство освіти і науки України, м. Київ

В.Г. Мураховський, Ф.А. Трішин,

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

*Збірник матеріалів IV-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції
«Забезпечення якості вищої освіти: підвищення ефективності використання інформаційних
технологій у здійсненні освітнього процесу», 13-15 квітня 2022 р.*

Кадровий потенціал закладу вищої освіти – це можливості та здатність науково-педагогічних працівників до генерування ідей, щодо нових методів викладання, його освітньо-кваліфікаційний рівень, психофізіологічні характеристики та мотиваційний потенціал.

Реформування національної системи освіти України в сучасних умовах вимагає осмислення досягнутого рівня і зосередження зусиль і ресурсів на вирішенні нагальних проблем, що уповільнюють розвиток, не дозволяють забезпечити нову якість освіти. Це вимагає постійного вдосконалення системи підвищення професіоналізму науково-педагогічних працівників відповідно до умов соціально орієнтованої економіки й інтеграції України в європейське і світове освітнє співтовариство. Високий рівень кадрового потенціалу системи освіти зможе суттєво вплинути на подальший розвиток інноваційної економіки шляхом підготовки висококваліфікованих фахівців для ринку праці.

Розглянемо ці питання з точки зору Ліцензійних вимог впровадження освітньої діяльності (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365).

У пункті 36 розглядається забезпечення кожного освітнього компонента (навчальної дисципліни) освітньої програми на відповідному рівні вищої освіти науково-педагогічними та/або науковими працівниками з урахуванням відповідності їх освітньої та/або професійної кваліфікації. Вимоги до викладачів: науково-педагогічні, педагогічні та наукові працівники, які забезпечують освітній процес, **повинні мати не менше чотирьох досягнень у професійній діяльності за останні п'ять років**, визначених у пункті 38 цих Ліцензійних умов.

Пункт 37 регулює відповідність освітньої та/або професійної кваліфікації науково-педагогічних та наукових працівників освітньому компоненту. Відповідність визначається на підставі документів встановленого зразка про:

- про вищу освіту;
- присудження наукового ступеня (**однакова за змістом спеціальність (предметна спеціальність, спеціалізація)**);
- наявність досвіду професійної діяльності (заняття) за відповідним фахом (спеціальністю, спеціалізацією) **не менше п'яти років (крім педагогічної, науково-педагогічної, наукової діяльності)**;
- керівництво (консультування) дисертації на здобуття наукового ступеня за спеціальністю, що була захищена в Україні або за кордоном;
- щонайменше **п'ятьма публікаціями** у наукових виданнях, які включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection, протягом **останніх п'яти років**.

Необхідно звернути увагу, що при розгляді наявності досвіду професійної діяльності не враховується педагогічна, науково-педагогічна, наукова діяльність.

У пункті 38 розглянуто, які досягнення науково-педагогічних працівників зараховуються **за останні п'ять років**:

- наявність **не менше п'яти публікацій** у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection;
- наявність **одного патенту на винахід** або **п'яти деклараційних патентів** на винахід чи корисну модель, включаючи секретні, або наявність **не менше п'яти свідоцтв** про реєстрацію авторського права на твір;
- наявність виданого підручника чи навчального посібника (включаючи електронні) або монографії (**загальним обсягом не менше 5 авторських аркушів**), в тому числі видані у співавторстві (**обсягом не менше 1,5 авторського аркуша на кожного співавтора**);
- наявність виданих навчально-методичних посібників/посібників для самостійної роботи здобувачів вищої освіти та дистанційного навчання, електронних курсів на освітніх платформах ліцензіатів, конспектів лекцій/практикумів/методичних вказівок/рекомендацій/ робочих програм, інших друкованих навчально-методичних праць **загальною кількістю три найменування**;
- захист дисертації на здобуття наукового ступеня;
- наукове керівництво (консультування) здобувача, який одержав документ про присудження наукового ступеня;
- участь в атестації наукових кадрів як офіційного опонента або члена постійної спеціалізованої вченої ради, або члена не менше трьох різних спеціалізованих вчених рад;
- виконання функцій (повноважень, обов'язків) наукового керівника або відповідального виконавця наукової теми (проекту), або головного редактора/члена редакційної колегії/експерта (рецензента) наукового видання, включеного до переліку фахових видань України, або іноземного наукового видання, що індексується в бібліографічних базах;
- робота у складі експертної ради з питань проведення експертизи дисертацій МОН або у складі галузевої експертної ради як експерта Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, або у складі Акредитаційної комісії, або міжгалузевої експертної ради з вищої освіти Акредитаційної комісії, або **трьох експертних комісій** МОН/зазначеного Агентства, або Науково-методичної ради/науково-методичних комісій (підкомісій) з вищої або фахової передвищої освіти МОН, наукових/науково-методичних/експертних рад органів державної влади та органів місцевого самоврядування, або у складі комісій Державної служби якості освіти із здійснення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю);
- участь у міжнародних наукових та/або освітніх проектах, залучення до міжнародної експертизи, наявність звання "суддя міжнародної категорії";
- наукове консультування підприємств, установ, організацій **не менше трьох років, що здійснювалося на підставі договору із закладом**

вищої освіти (науковою установою);

- наявність апробаційних та/або науково-популярних, та/або консультаційних (дорадчих), та/або науково-експертних публікацій з наукової або професійної тематики загальною кількістю **не менше п'яти** публікацій;

- проведення навчальних занять із спеціальних дисциплін іноземною мовою (крім дисциплін **мовної** підготовки) в обсязі не менше 50 аудиторних годин на навчальний рік;

- керівництво студентом, який зайняв призове місце на I або II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади (Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт), або робота у складі організаційного комітету / журі Всеукраїнської студентської олімпіади (Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт), або керівництво постійно діючим студентським науковим гуртком / проблемною групою; керівництво студентом, який став призером або лауреатом Міжнародних, Всеукраїнських мистецьких конкурсів, фестивалів та проектів, робота у складі організаційного комітету або у складі

журі міжнародних, всеукраїнських мистецьких конкурсів, інших культурно-мистецьких проектів (для забезпечення провадження освітньої діяльності на третьому (освітньо-творчому) рівні); керівництво здобувачем, який став призером або лауреатом міжнародних мистецьких конкурсів, фестивалів, віднесених до Європейської або Всесвітньої (Світової) асоціації мистецьких конкурсів, фестивалів, робота у складі організаційного комітету або у складі журі зазначених мистецьких конкурсів, фестивалів); керівництво студентом, який брав участь в Олімпійських, Паралімпійських іграх, Всесвітній та Всеукраїнській Універсіаді, чемпіонаті світу, Європи, Європейських іграх, етапах Кубка світу та Європи, чемпіонаті України; виконання обов'язків тренера, помічника тренера національної збірної команди України з видів спорту; виконання обов'язків головного секретаря, головного судді, судді міжнародних та всеукраїнських змагань; керівництво спортивною делегацією; робота у складі організаційного комітету, суддівського корпусу;

- керівництво школярем, який зайняв призове місце III—IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових навчальних предметів, II—III етапу Всеукраїнських конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт учнів — членів Національного центру “Мала академія наук України”; участь у журі III—IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових навчальних предметів чи II—III етапу Всеукраїнських конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт учнів — членів Національного центру “Мала академія наук України” (крім третього (освітньо-наукового/освітньо-творчого) рівня);

- наявність статусу учасника бойових дій (для вищих військових навчальних закладів, закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти);

- участь у міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки під егідою Організації Об'єднаних Націй (для вищих військових навчальних закладів, закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти);

- участь у міжнародних військових навчаннях (тренуваннях) за участю збройних сил країн — членів НАТО (для вищих військових навчальних закладів, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти);
- діяльність за спеціальністю у формі участі у професійних та/або громадських об'єднаннях;
- досвід практичної роботи за спеціальністю не менше п'яти років (**крім педагогічної, науково-педагогічної, наукової діяльності**).

Вимога наявності досягнень у професійній діяльності не застосовується до науково-педагогічних (наукових) працівників із стажем науково-педагогічної роботи **менше трьох років**, працівників, що мають статус учасника бойових дій, а також до **фахівців-практиків**, які працюють на посадах науково-педагогічних (наукових) працівників на умовах сумісництва в обсязі 0,25 або менше, або 150 годин навчального навантаження на навчальний рік.

Таким чином, кожен з науково-педагогічних працівників академії повинен **самотійно** відслідковувати свою відповідність Ліцензійним вимогам впровадження освітньої діяльності, це дає йому можливість на безпроблемне

проходження конкурсу на заміщення вакантної посади та не створює складності при акредитації освітніх програм, де він викладає будь яку освітню компоненту.

УДК 37.07:005.95/.96

ШЛЯХИ АВТОМАТИЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ОДЕСЬКІЙ НАЦІОНАЛЬНІЙ АКАДЕМІЇ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

О.Р. Трач, Ю.В. Гарібяр,

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

Для того, щоб ефективно управляти вищим навчальним закладом, необхідно в будь-який момент мати доступ до інформації про поточний стан установи, при чому не вийде опиратись лише на бухгалтерський облік. Саме тому зараз в інститутах та університетах гостро постає проблема автоматизації управлінського обліку. Переважна більшість українських освітньо-наукових закладів дотепер вирішують такі завдання шляхом складання зведеної й аналітичної звітності в електронних таблицях та зустрічаються на цьому шляху із багаторазовим внесенням даних і труднощами у консолідації інформації.

Для вирішення задач автоматизації в рамках вищого навчального закладу необхідно розробити відповідну інформаційну систему, функціональність якої повинна відповідати певному типу діяльності ВНЗ.

За цим принципом можна виділити такі інформаційні системи:

- адміністративного та фінансово-господарського управління;
- управління навчальним процесом;
- підтримки навчального процесу;

	ПІШНОЇ АДАПТАЦІЇ СІЛЬСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ У ЗВО УКРАЇНИ К.С. Колеснікова, К.В. Мануїлова, О.В. Пурхванідзе	
203	DIGITALIZATION AS INNOVATIVE TECHNOLOGY FOR IMPROVING THE QUALITY ASSURANCE SYSTEM OF HIGHER EDUCATION S.O. Voinova, I.M. Svity	446
204	КОНЦЕПЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ Н.С. Згадова, Т.І. Ткачук	449
205	ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ЛАБОРАТОРНИХ РОБІТ В ДИСТАНЦІЙНОМУ РЕЖИМІ О.В. Зиков, І.В. Безбах, О.М. Всеволодов	451
206	ОПТИМІЗАЦІЯ МЕТОДИК ВИКЛАДАННЯ ПРИ ДИСТАНЦІЙНІЙ ФОРМІ НАВЧАННЯ Т.В. Стрікаленко, А.А. Савенко	454
207	ВИКЛАДАННЯ КУРСУ НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ ЗА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМОЮ ДОКТОРІВ ФІЛОСОФІЇ Л.М. Тележенко, М.С. Нападівська	455
СЕКЦІЯ 4		
208	ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ Т.М. Афанасьєва, Г.І. Палвашова, Н.В. Доценко	458
209	ЩОДО ВПЛИВУ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ВИКЛАДАЧІВ ЗВО НА ЯКІСТЬ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ К.Б. Козак, Г.Й. Євдокимова	460
210	МІЖНАРОДНЕ ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ І.М. Агєєва, Д.В. Седіков	463
211	СВІТОВІ ТРЕНДИ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ І.О. Седікова, І.І. Савенко	466
212	ОРГАНІЗАЦІЯ КОНКУРСНОГО ВІДБОРУ НА ЗАМІЩЕННЯ ВАКАНТНИХ ПОСАД НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ – ЗАПОРУКА ЯКОСТІ КАДРОВОГО СКЛАДУ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ Н.О. Дец, Л.О. Ланженко, Л.Д. Риженко	469
213	ЛІЦЕНЗІЙНІ УМОВИ ПРОВАДЖЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ І.М. Ліхошерст, Міністерство освіти і науки України, м. Київ В.Г. Мураховський, Ф.А. Трішин, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	471
214	ШЛЯХИ АВТОМАТИЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В	475